

Ústřední komise Fyzikální olympiády České republiky
Úlohy krajského kola 67. ročníku FO
ve školním roce 2025/2026
Kategorie E

V úlohách uvažujte následující hodnoty konstant: tíhové zrychlení
 $g = 9,8 \text{ N/kg} = 9,8 \text{ m/s}^2$, hustota vody $\rho = 1000 \text{ kg/m}^3 = 1 \text{ g/cm}^3$, měrná tepelná
kapacita vody $c = 4,2 \text{ kJ}/(\text{kg} \cdot ^\circ\text{C})$.

FO67E3-1: Na dovolenou k moři

J. Thomas

Karel jezdí každý rok z Teplic na dovolenou k moři. Ví, že při jízdě autem po dálnici průměrnou rychlostí $v = 105 \text{ km/h}$ bude ve Štětíně (Szczecin) včas, aby bez problémů stihl vyplutí trajektu. Protože se ale na dálnici provádí opravy a úpravy povrchu, může jet první polovinu vzdálenosti pouze průměrnou rychlostí $v_1 = 70 \text{ km/h}$.

- Jakou průměrnou rychlostí v_2 by musel jet ve druhé polovině vzdálenosti, aby dojel včas? Je tato rychlost reálná?
- O jakou dobu t_3 dříve musí Karel vyrazit na cestu, aby k trajektu dojel včas, pokud pojede první polovinu trasy rychlostí v_1 a druhou rychlostí v ? Výsledek vyjádřete pomocí doby t , kterou by Karel potřeboval, kdyby jel celou cestu rychlostí v .
- Jaké zpoždění t_4 by měl Karel, kdyby jel první polovinu cesty rychlostí v_1 a druhou polovinu cesty nejvyšší rychlostí, jakou je jeho auto schopno vyvinout, a která je $v_3 = 140 \text{ km/h}$? Výsledek vyjádřete pomocí doby t , kterou by Karel potřeboval, kdyby jel celou cestu rychlostí v .

Pomůcka, pokud vás nenapadá obecné řešení: Při řešení není nutné znát délku trasy z Teplic do Štětína s. Můžete si ji ale zvolit (libovolně, pro odpověď na otázky nemusí odpovídat skutečné vzdálenosti, ale doporučujeme v řádu stovek km) a pak z číselného řešení přejít k řešení obecnému.

FO67E3-2: Na Lipenské přehradě

J. Thomas

Potápěči našli na vodorovném kamenitém dně lipenské přehrady v hloubce $h = 15 \text{ m}$ uzavřenou kovovou krabici o rozměrech $45 \text{ cm} \times 30 \text{ cm} \times 25 \text{ cm}$. Když krabici vyzvedli na břeh, zjistili na osobní váze její hmotnost $m = 47 \text{ kg}$.

- Určete objem krabice a její průměrnou hustotu ρ_1 .
- Vypočítejte hydrostatický tlak p v hloubce h a porovnejte, zda je větší či menší než atmosférický tlak $p_a = 101325 \text{ Pa}$.
- Jak velká síla F_1 působí v hloubce h na největší plochu krabice, která tvoří její dno? V úvahu vezměte i atmosférický tlak.
- Určete práci W_1 potřebnou k vyzdvižení krabice z hloubky h k vodní hladině a práci W_2 potřebnou k vyzdvižení krabice autojeřábem ze břehu do malé místnosti ve věži kostela, jejíž okno má spodní okraj ve výšce $h_1 = h = 15 \text{ m}$ nad zemí. Jaký je poměr W_2/W_1 ?

FO67E3-3: V koupelně*J. Thomas*

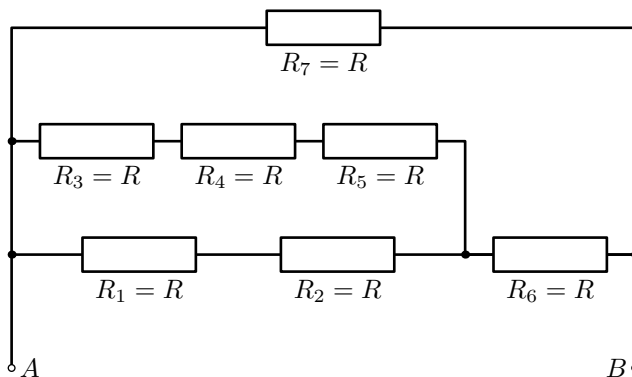
Studená voda v koupelně má teplotu 10°C . Zdrojem teplé vody je elektrický bojler o příkonu $1,5\text{ kW}$ o objemu 50 litrů , který poskytuje vodu o teplotě 80°C .

- Jak dlouho trvá ohřátí vody v bojleru z 10°C na 80°C za předpokladu 90% účinnosti zařízení?
- Do umyvadla napustíme $5,0\text{ litrů}$ teplé vody a $2,0\text{ litry}$ vody studené. Jaká bude výsledná teplota vody po jejich promíchání? Ztráty tepla do okolí neuvažujte.
- Na koupání ve vaně potřebujeme 80 litrů vody o teplotě 38°C . Je možné tento požadavek splnit s pomocí našeho bojleru? Kolik teplé a kolik studené vody k tomu budeme potřebovat?

FO67E3-4: Sedm rezistorů*J. Thomas*

Na obr. 1 je nakresleno zapojení sedmi stejných rezistorů. Celkový odpor zapojení mezi body A a B je $220\ \Omega$.

- Určete odpor R jednoho rezistoru.
- Určete proudy procházející každým z rezistorů a napětí na každém rezistoru, připojíme-li ke zdírkám ideální zdroj o napětí $U = 22\text{ V}$.
- Který rezistor se bude při průchodu proudy nejvíce zahřívat? Stačí slovní zdůvodnění, které můžete podpořit výpočtem tepla uvolněného za $1,0\text{ s}$.

Obr. 1: K úloze FO67E3-4